

РЕШЕНИЕ

№ 122

гр. София, 05.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, I ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на втори февруари през две хиляди двадесет
и втора година в следния състав:

Председател: Дора Д. Михайлова

Членове: Росина Н. Дончева
Светослав Н. Николов

при участието на секретаря Цветанка П. Младенова Павлова
като разгледа докладваното от Росина Н. Дончева Въззивно гражданско дело
№ 20211800500826 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 от ГПК.

С решение № 217/30.09.2021 г., постановено по гр.д. № 561 по
описа за 2020 г. на РС-С., „Х.“ ЕООД е осъдено да заплати на ЛЮБ. Т.
ИЗ. от гр. С. сумата от 57,65 лева, представляваща дължима и
неплатена част от обезщетение по чл. 220, ал. 1 от КТ за неспазено
предизвестие при прекратяване на осн. чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ,
считано от 03.07.2020 г., на сключения между страните трудов
договор № 666/14.12.2010 г., ведно със законната лихва върху тази
сума, считано от 13.08.2020 г. /датата на подаване на исковата молба/
до окончателното ѝ изплащане, като е отхвърлен иска до пълния
предявен размер от 498,29 лева. Отхвърлени са предявените от ЛЮБ.
Т. ИЗ. срещу „Х.“ ЕООД искове както следва: 1./ Иск с правно
основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ за признаване на незаконно
уволнението му от работа като „масажист“, извършено със заповед на
прокуриста на „Х.“ ЕООД от 02.07.2020 г.; 2./ Иск с правно основание

чл. 225, ал. 2 от КТ за заплащане на сумата 2313,72 лева, претендирана като обезщетение в размер на разликата между трудовото възнаграждение на ищеца до уволнението му и трудовото възнаграждение, получавано от него за времето на изпълнение на понископлатена работа поради прекратяване на трудовия договор, но за не повече от 6 месеца и 3./ иск са правно основание чл. 224, ал. 1 от КТ за заплащане на сумата 138,31 лева, претендирана като неплатена част от обезщетение на неизползван платен годишен отпуск за 2018 г. и 2020 г., ведно с претендираната законна лихва върху тази сума от подаване на исковата молба на 13.08.2020 г. до окончателното ѝ изплащане. На страните са присъдени разноси по съразмерност.

Подадена е в законоустановения срок въззивна жалба от ищеца ЛЮБ. Т. ИЗ., чрез адв. Е.А. от САК срещу решението с твърдения за незаконосъобразност, неправилност и необоснованост. Излага, че е направил изменение на исковете по отношение на техните размери, но първоинстанционният съд приел, че е непрецизно и неясно. Вещото лице е установило, че е изплатено обезщетение в размер на 1166,61 лева на ищеца, като претенцията е била и за сумата от 498,26 лева, изчислено по реда на чл. 177 КТ. Излага, че в дохода, от който е изчислено среднодневното възнаграждение е следвало да бъдат включени и бонусите на служителя за последния месец, предвид че същите са били изплащани ежемесечно.

Излага, че неправилно е отхвърлен и иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ, тъй като не са били налице предпоставките по чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ за прекратяване на трудовото правоотношение, с оглед на това, че дейността на хотел „Я. Уелнес & Спа“ не е била преустановена към датата на издаване на заповедта. Неправилно съдът кредитирал свидетелските показания на мениджъра Б. Б., който заявил, че хотелът е затворен за външни посетители, без да бъдат кредитирани показанията на св. М. Д.. Посочва, че работникът не е бил уведомен за действията на работодателя и по конкретно за издадените заповеди за

платен годишен отпуск, които не са му били връчени. Не била издадена и заповед от работодателя за прекратяване дейността на дружеството или на част от нея за престой. Излага, че РС-С. неоснователно е приел доводите на ответното дружество за преустановяване на дейността, единствено на база на показанията на заинтересования свидетел Б., които показания касаят хотела, а не спанцентъра, където работи И.. Счита за неправилно решението и в частта относно размера на обезщетението по чл. 224 КТ, тъй като в дохода не са включени изплатените бонуси, които не са еднократни. По същество моли за отмяна на решението и уважаване на предявените обективно кумулативно съединени иски. Претендира разноски.

Ответникът по жалбата „Х.“ ЕООД, чрез адв. С.К. изразява становище за неоснователност на жалбата.

За да се произнесе Софийският окръжен съд взе предвид следното:

Производството пред РС-С. е образувано по предявени от ЛЮБ. Т. ИЗ. от гр. С., обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл.344,ал.1,т.1 КТ /за признаване незаконността и отмяна на уволнението на ищеца, извършено със заповед от 02.07.2020 г./; чл.225, ал.2 КТ /за заплащане на обезщетение в размер на 2313,72 лева, представляващо разликата между трудовото възнаграждение на ищеца до уволнението му и получаваното трудовото възнаграждение на по-ниско платена работа/; чл. 220, ал. 1 от КТ /за заплащане на сумата от 498,29 лева за неспазено предизвестие, ведно със законна лихва върху тази сума, считано от 13.08.2020 г./ и чл. 224, ал. 1 от КТ /сумата от 138,31 лева, ведно със законна лихва от подаването на исковата молба до окончателното изплащане/.

Ответникът „Х.“ ЕООД е депозирал отговор, в който е оспорил предявените иски.

Софийски окръжен съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци

на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

В исковата молба се твърди, че уволнението извършено със заповед на прокуриста на „Х.“ ЕООД от 02.07.2020 г., на осн. чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ е незаконосъобразно, поради липса на спиране на работата за повече от 15 работни дни, поради липса на представителна власт на прокуриста. Излага, че не е ползвал платен годишен отпуск за 2020 г. и четири дни за 2018 г. След прекратяване на трудовото правоотношение започнал по-ниско платена работа.

Не се спори, че ищецът е заемал длъжността „масажист“ в ответното дружество, при непълно работно време, с месечно трудово възнаграждение в размер на 1104,93 лева. Не е спорно, че със заповед от 02.07.2020 г. на прокуриста на дружеството К. С., трудовото правоотношение между страните е прекратено на осн. чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ, поради престой повече от 15 дни /спиране на работата за повече от 15 дни/, считано от 03.07.2020 г. В заповедта е посочено, че на ищеца се дължи обезщетение по чл. 220, ал. 1 от КТ за неспазено предизвестие в размер на една брутна месечна заплата и не се дължи обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ.

Свидетелят Б. Б. на длъжност „пропърти мениджър“ посочва, че хотелът не е работил от 17 – 19 март 2020 г. до есента на 2020 г. Спа центърът също не е работил в периода на извънредното положение, а персоналът на хотела бил съкратен, поради същата причина.

Свидетелката М. Д. познава Л.И., тъй като са били колеги в хотел Я., но свидетелката е напуснала работа малко преди обявяване на извънредното положение. Посочва, че след съкращаването на И. били назначени на същата длъжност други хора, които още работят там. Точен период, в който хотелът е бил затворен свидетелката не може да посочи, но е било за продължително време.

Съдебно счетоводната експертиза дава заключение, че

обезщетението по чл. 220 КТ, което се дължи на ищеца е начислено в разплащателната ведомост на м. юли 2020 г., в размер на 1166,61 лева и е изплатено на 14.08.2020 г. За м. май ищецът е ползвал платен отпуск в размер на 9 дни, за м. юни 5 работни дни, като му е изплатено обезщетение в размер на 675,55 лева и 375,86 лева. Размерът на обезщетението по чл. 225 от КТ е в размер на 2313,72 лева, което не е изплатено. Сумите за платен годишен отпуск и обезщетение по чл. 200 от КТ са преведени по банкова сметка на ищеца. В допълнителното заключение, вещото лице е установило, че протоколите за бонуси за 2019 и 2020 г. са с променлив характер, а не с постоянен такъв и като възнаграждения са включени при изчисляване на платен годишен отпуск. Полагащото се обезщетение по чл. 225 от КТ на ищеца Л.И. възлиза на 1224,26 лева, съгласно брутното трудово възнаграждение за м. март 2020 г. като последен месец с трудово възнаграждение. От справка на НОИ се установява, че Л.И. е осигурен за периода от 01.07.2020 г. до 31.12.2020 г. както следва: от МБАЛ С. – 9673,04 лева, Община С. – 4320, 00 лева.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваните части и правилно.

Фактическият състав, съдържащ се в разпоредбата на чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ предпоставя обективно спиране на работата за повече от 15 работни дни – временно преустановяване на дейността на предприятието или на отделно негово звено, продължило повече от 15 работни дни, което е обусловило престой на работниците или служителите, т. е. състоянието на престой е следствие от спирането на

работата в предприятието. Ответникът по иска за оспорване на уволнението, следва да докаже факта на престой (спиране на работата) през определен период от време, дори той да не е оспорен изрично от ищеца – в този см. Решение № 145 от 1.07.2019 г. на ВКС по гр. д. № 4442/2018 г., IV г. о., ГК.

Ноторно известно обстоятелство е, че с решение на НС от 13.03.2020 г. в страната е обявено извънредно положение, а с решение на МС от 14.05.2020 г. - извънредна епидемична обстановка. Съгласно т.5 от Заповед № РД-01-124/13.03.2020 г. на Министъра на здравеопазването се преустановяват посещения на спортни и СПА центрове до 29.03.2020 г. (срокут удължен до 12.04.2020 г. вкл. със заповед № РД-01-154/26.03.2020 г., удължен до 13.05.2020 г. вкл. със заповед № РД-01-195/10.04.2020 г.). В този смисъл и в съответствие с чл. 120в, ал. 2 от КТ, не е било необходимо издаване на нарочна заповед от работодателя като същият е бил длъжен да не допуска работниците или служителите до работните им места за периода, определен в заповедта. След изтичане срока, посочен в заповедта на Министъра на здравеопазването, нарочна заповед от работодателя не е била издавана, но от приетите доказателства категорично се установява, че хотелът не е функционирал. От представената справка за туристически обект хотел Я. СПА е видно, че за периода от 21.03.2020 г. до 02.10.2020 г. няма регистрирани нощувки, т.е. хотелът не е функционирал /л. 33 от делото на РС-С./. От представени заповеди, издадени от прокуриста, е видно, че на осн. чл. 173а, ал. 1 от КТ, поради преустановяване работа в хотела и СПА центъра към него, на ЛЮБ. Т. ИЗ. е разрешено ползване на платен годишен отпуск за месец май 2020 г. и месец юни 2020 г. Преустановяване на дейността на хотела се установява и от свидетелските показания на св. Д., която не може да конкретизира точен период, но според нея хотелът е бил затворен за продължително време. От свидетелските показания на св. Б. Б., които съдът кредитира като логични и последователни, се

установява, че дейността на хотел „Я. Уелнес & Спа“ е била преустановена от 17 – 19 март 2020 г. до есента на 2020 г.

Теоретично съществуват разлики между преустановяването на работата по чл. 120в от КТ и обявяването на престой по реда на чл. 120 от КТ. Едностранното преустановяване на работата от работодателя има за последица неизпълнение на задължението, регламентирано в чл. 127, ал. 1, т. 1 от КТ – да осигурява на работника или служителя работа, която е определена при възникване на трудовото правоотношение. Именно поради това за времето на преустановяване на работата в случаите по чл. 120в, ал. 1 от КТ работникът или служителят има право на brutното си трудово възнаграждение (чл. 267а от КТ). При престой, ако работодателят не възложи временно извършването на друга работа, той не изпълнява задължението си да осигурява работа на работника или служителя, поради което дължи brutното му трудово възнаграждение (чл. 267, ал. 1 от КТ).

По време на извънредното положение, респ. извънредната епидемиологична обстановка, работодателят може да обяви престой, да преустанови работата на предприятието, на част от него или на отделни работници и служители, без да е нужно да доказва наличието на причини от организационно-техническо и/или икономическо естество на престоя /чл. 120в от КТ/. Единственият обективен критерий, който трябва да е налице в случая, е престой – спиране на работата за повече от 15 работни дни. Това на практика означава, че на 16-тия работен ден работодателят вече има основание за прекратяване на трудовите правоотношения. Освен това, без правно значение е дали към момента на прекратяване на договора работата е била възстановена в пълен или ограничен обем или след прекратяването на трудовия договор работодателят е предприел пълно преустановяване на дейността.

В конкретния случай са били налице условията на закона –

престой – преустановяване работата на хотела, продължило повече от 15 дни – първоначално въведено със Заповед № РД-01-124/13.03.2020 г. на Министъра на здравеопазването, считано от 13.03.2020 г., което преустановяване е продължило и по време на извънредната епидемиологична обстановка, по преценка на работодателя, и към момента на прекратяване на трудовото правоотношение с ищеца на 02.07.2020 г. Работодателят се е възползвал от субективното си право на прекратяване на трудовото правоотношение, на осн. чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ, което е законосъобразно извършено. С оглед изложеното, искът по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ е неоснователен и следва да бъде отхвърлен, както и искът по чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. с чл. 225, ал. 2 от КТ.

При прекратяване на правоотношението работодателят не е спазил срока на предизвестие от 30 дни, поради което на осн. чл. 220, ал. 1 от КТ следва да изплати обезщетение на служителя. Според съдебно счетоводната експертиза brutния размер на това обезщетение следва да бъде в размер на 1224,26 лева, а начисленото по ведомостта за м. юли е в размер на 1166,61 лева, което е с 57,65 лева по-малко от дължимото. Искът е основателен за сумата от 57,65 лева, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба на 13.08.2020 г. и неоснователен до пълния размер от 498,29 лева /искът изменен с протоколно определение от 19.04.2021 г./.

Неоснователно се явява възражението релевирано и пред въззивния съд, че в brutното трудово възнаграждение следва да се включат и получаваните допълнителни възнаграждения /бонуси/. Съгласно чл.17 ал.1 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ), в brutното трудово възнаграждение за определяне на обезщетенията по чл. 228 КТ се включват: 1. основната работна заплата за отработеното време; 2. възнаграждението над основната работна заплата, определено според прилаганите системи за заплащане на труда; 3. допълнителните трудови възнаграждения,

определени с наредбата, с друг нормативен акт, с колективен или с индивидуален трудов договор или с вътрешен акт на работодателя, които имат постоянен характер; 4. допълнителното трудово възнаграждение по чл. 259 КТ; 5. възнаграждението по реда на чл. 266, ал. 1 КТ; 6. възнаграждението, заплатено при престой или поради производствена необходимост, по чл. 267, ал. 1 и 3 от КТ; 7. възнаграждението по реда на чл. 268, ал. 2 и 3 от КТ.

Когато заплащането на бонуса е регламентирано от правилата за работна заплата в предприятието и критерий за получаването ѝ е извършената работа (постигнати резултати), а не само времето, през което работникът е предоставил работната си сила, то се касае за възнаграждение над основната работна заплата по системата за заплащане на труда според изработеното – по чл. 17, ал. 1, т. 2 НСОПЗ, и също се включва в брутното трудово възнаграждение, което е база за изчисление на обезщетението по чл. 225, ал. 1 КТ.

От личното досие на ищеца се установява, че бонуси е получил за м. декември 2019 г., м. януари 2020 г., м. февруари 2020 г. и м. март 2020 г. и същите няма постоянен характер, което е установено и от вещото лице, преглеждайки ведомостите за заплати.

Неоснователен се явява и предявения иск по чл. 224, ал. 1 от КТ за заплащане на сумата от 138,31 лева, претендирана като обезщетение за неизползван платен годишен отпуск. През 2020 г. ищецът е имал неползван платен годишен отпуск за 2018 г. – 4 работни дни и 10 работни дни за 2020 г. или общо 14 дена. През м. май и м. юни, едностранно от работодателя е предоставен платен годишен отпуск на ищеца в размер на 14 работни дни, за които е заплатено възнаграждение по чл. 177, ал. 1 от КТ. Към датата на прекратяване на трудовия договор, неизползван платен годишен отпуск ищецът е нямал и не му са дължи обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ. Неоснователни са възраженията, че заповедите не са били връчени на ищеца. Съгласно чл. 173а, ал. 1 от КТ /в редакцията на ДВ бр. 28/2020

г. в сила от 13.03.2020 г. /, когато поради обявено извънредно положение със заповед на работодателя или със заповед на държавен орган е преустановена работата на предприятието, на част от предприятието или на отделни работници и служители, работодателят има право да предостави платения годишен отпуск на работника или служителя и без негово съгласие. Очевидно, че именно на тази хипотеза се е позовавал работодателят издавайки въпросните заповеди.

Правните изводи на двете инстанции съвпадат, въззивният съд счита, че липсват отменителни основания и въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение. Атакуваното решение следва да бъде потвърдено по посочените по-горе съображения, така и по изложените от районния съд в обжалваното решение мотиви, към които настоящият състав препраща, на основание чл. 272 от ГПК.

По отношение на разноските:

От въззиваемата страна „Х.“ ЕООД са претендирани разноски, но липсват представени доказателства за сторени такива, поради което съдът не дължи произнасяне.

Воден от горното, Софийският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 217/30.09.2021 г., постановено по гр.д. № 561 по описа за 2020 г. на РС-С. в обжалваните части.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____